

بررسی میزان شیوع گواتر و ارتباط آن با عملکرد تیروئید در کودکان دبستانی شهر سمنان (سال ۱۳۸۴)

مریم سیف هاشمی^۱ (M.D)، راهب قربانی^{۲*} (Ph.D)، میرمحمدعلی علوی^{۳a} (M.D)

۱ - دانشگاه علوم پزشکی سمنان، مرکز آموزشی - درمانی امیرالمومنین (ع)، گروه کودکان

۲ - دانشگاه علوم پزشکی سمنان، دانشکده پزشکی، گروه پزشکی اجتماعی

۳ - دانشگاه علوم پزشکی سمنان، پزشک عمومی

چکیده

سابقه و هدف: گواتر به هرنوع بزرگی غده تیروئید اطلاق می‌شود و در واقع شایع‌ترین اختلال تیروئید محسوب می‌گردد. بیماران مبتلا به گواتر معمولاً از نظر عملکرد این غده طبیعی هستند، ولی ممکن است دچار پرکاری (هیپرتیروئیدی) یا کم کاری (هیپوتیروئیدی) باشند. از آنجا که شناخت بیماری گواتر و درمان به موقع آن می‌تواند از عوارض جبران ناپذیری جلوگیری به عمل آورد، این مطالعه به منظور بررسی میزان شیوع گواتر (۱۶ سال پس از شروع تولید و توزیع نمک ید دار) و رابطه آن با عملکرد تیروئید در کلیه دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر سمنان صورت گرفته است.

مواد و روش‌ها: در این بررسی از کلیه دانش آموزان ابتدایی شهر سمنان (۹۷۰۸ نفر) معاینه بالینی به عمل آمد و کلیه کودکان مبتلا به گواتر مشخص گردیدند. سپس در این افراد عملکرد تیروئید با انجام آزمایشات T4 و TSH بررسی شده و بر اساس نتایج به دست آمده، کودکان هیپوتیروئید و هیپرتیروئید و یوتیروئید مشخص گردیدند.

یافته‌ها: شیوع گواتر در دانش آموزان ۱۲-۶ ساله شهر سمنان، ۳/۵ درصد بوده است. شیوع گواتر در دختران ۱/۴ درصد بوده که از این تعداد ۸/۹ درصد آن‌ها هیپرتیروئید، ۲۸/۹ درصد هیپوتیروئید و ۶۲/۱ درصد یوتیروئید بوده‌اند. شیوع گواتر در پسران ۳ درصد بوده که ۹/۲ درصد آن‌ها هیپرتیروئید، ۲۵/۷ درصد هیپوتیروئید و ۶۵/۱ درصد یوتیروئید بودند. بیش‌ترین میزان گواتر به طور کلی در گروه سنی ۸ ساله دیده شده است، در حالی که گواتر همراه با هیپوتیروئیدی در گروه سنی ده سال و بالاتر و گواتر همراه با هیپرتیروئیدی در گروه سنی ۸ سال بیش‌ترین میزان را داشته است.

نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان می‌دهد برنامه مبارزه با کمبود ید از طریق یددار کردن نمک خانوار بسیار مؤثر بوده و طی ۱۶ سال پس از آغاز برنامه به شاخص‌های بین‌المللی برای کنترل اختلالات ناشی از کمبود ید در شهر سمنان دست یافته است.

واژه‌های کلیدی: گواتر، یوتیروئیدی، هیپرتیروئیدی، هیپوتیروئیدی، تیرو مگالی، TSH، T4.

مقدمه

واقع شایع‌ترین اختلال تیروئید محسوب می‌گردد. بیماران مبتلا به گواتر معمولاً از نظر عملکرد این غده طبیعی هستند، ولی

گواتر به هرنوع بزرگی غده تیروئید اطلاق می‌شود و در